

Տարեկան գինը 10 ռուբլ. կես տարվանը 6 ռուբլ.:

Թիֆլիսում գրվում են միմյանից խմբագրատան մէջ:

Օտարաբարդացիք գիտում են ուղղակի
Тифлис. Редакция „Мусах“

ՄԱՍԿ

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերէն):

Յայտարարութիւնները ընդունվում են ամեն լեզուով

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր բառին 2 կոպէկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ստեղծում ենք բայց չենք պահպանում:—
Ներքին տեսութիւնը, Նամակ Բագուից:
Ներքին լուրեր — Արտաքին տեսութիւնը:
Խոսքեր, Արտաքին լուրեր:— «Մշակ» հեռագիր-
ներ:— Յայտարարութիւններ — Տեղեկացոյց:—
Բանասիրական, Ազգային կրթութիւնը Ֆե-
րանսիայում:

ՍՏԵՂԾՈՒՄ ԵՆՔ ԲԱՅՑ ԶԵՆՔ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ

Արեւելեան քաղաքակրթութեան
նոր յատուկ էր միշտ ստեղծել
բայց ստեղծելուն պէս էլ երբեք
չաշխատել պահպանել իր ստեղ-
ծածը:

Այդպիսով ստեղծվում էին ամ-
բողջ պետութիւններ, բայց ստեղ-
ծած պետութիւնները վարչական
յատկութիւններից և առաջադի-
մութեան ոգուց զուրկ մնալով
շուտով քանդվում էին, կտոր կը-
տոր էին ընկնում:

Այդ արեւելեան յատկութիւնը
ամեն բանի մէջ երևում է: Պար-
սիկները թէ չին և թէ նոր
ժամանակներում սաստիկ սիրում
էին և մինչև այժմ սիրում են
անգաղար և ամեն տեղ նոր շէն-

քեր կառուցանել, հոյակապ պա-
լատներ, կամուրջներ, քարվան-
սարաններ շէնել: Բայց երբ այդ
տեսակ մի շէնութիւն կառուց-
ված է, արեւելցին իր պարտաւո-
րութիւնը կատարած է համարում:
այնուհետև հոյակապ, հսկայ շէ-
նութիւնը որ անասելի աշխա-
տանքով և ահաբեկ ծախսերով
է գլուխ եկել, անտէր ու ան-
խնամ է թողնվում չէ պահպան-
վում, չէ ենթարկվում որ և է
վերանորոգութեան, րէ մօնտին,
սկսում է փչանալ, քանդվել, ա-
ւերակ դառնալ:

Եւ այդ յատկութիւնը ունեն
արեւելքի բոլոր ցեղերը:

Մենք հայերս նոյնպէս ուրիշ ա-
սիացիների հետ ընդունել ենք այդ
աւերիչ և հակակրթական յատ-
կութիւնը:

Դիցուք մի որ և է հայաբնակ
քաղաք կամենում է կառուցանել
մի մայր-եկեղեցի: Հաւաքում են
տարիներով փողերը ստորագրու-
թեան և նուիրատուութիւնների
միջոցով, կառուցանում են մի շը-
քեղ տաճար, սեղանը թանգազին

քարի տեսակից են շէնում և
այլն... Մնացում է մի տարի. թողը
եկեղեցու մէջ ոչ մի տեղից չէ
սրբվում, գմբէթի մէջ մի ճեղք է
յայտնվում, անձրեւի ջուրը սկը-
սում է ուղղակի սեղանի վրա
թափվել և թողի հետ խառնվե-
լով պատերի վրա կեղտ է գոյաց-
նում... Հինգամբ սկսվում է քան-
դվել. ոչ որ չէ մտածում նորոգել,
պահպանել...

Մէկ տեղ տղայաց կամ օրիոր-
դաց ուսումնարան է հիմնվում:
Ուսումնարանը բացվում է, ամեն
բան նոր, մաքուր, կարգի դրած,
ժամանակակից է ուսումնարանի
մէջ: Հիսութիւնը լաւ է, ու-
սումը նոր մեթոդով է... Մնե-
ցում են տարիներ. դպրոցի շէնու-
թիւնը սկսում է դրսից և ներ-
սից փչանալ. — ոչ որ չէ մտածում
նորոգել. ուսումնական մեթոդը,
գրքերի, քարտեզների տեսակները,
որոնք նոր էին դպրոցի բացվելու
ընդէն, սկսում են հնանալ թէ
որպէս իրեղէններ և թէ որպէս
մեթոդ... բայց հայոց դպրոցի
վարչութիւնը հարկաւորութիւն չէ

համարում ստեղծածը անդադար,
հետզհետէ նորոգել, ուսումնական
նոր ձևեր, նոր մեթոդներ բնու-
նել, անընդհատ կատարելագոր-
ծել դպրոցը, առաջ գնալ:

Արեւելցին մի անգամ ստեղծածը
դարերով անշարժութեան մէջ է
թողնում:

Արեւելցին կը պատուիրի իրան
մի նոր ձեռք շոր և կը հագնի
այդ շորերը մինչև որ կատարե-
լապէս կը գլտվեն, նիւթը կտոր
կտոր կընկնի, մերկ մարմինը կե-
րկայ...

Երբ որ Թիֆլիսի Ներսիսեան
դպրոցը հիմնվեցաւ, նա մեր քա-
ղաքում միակ դպրոց էր և իր
ժամանակին կատարելապէս հա-
մապատասխանում էր իր կազմա-
կերպութեամբ ժամանակի պա-
հանջին: Բացի հայերից, որքան
վրացիք, ռուսներ, թուրքեր, որոնք
դեռ այժմ կենդանի են և անուն
ունեն մեր հասարակութեան մէջ,
Ներսիսեան դպրոցի մէջ իրանց
ուսումը աւարտեցին:

Բայց յիշեն տարվայ ընթաց-
քում ինչքան ուրիշ դպրոցներ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ ՖԻՆԱՆՍԱՅԻՆ

Թեթեւեղ զուցէ մոռացած չը լինի վաղու-
ցուայ մեր մի յոգորածը իտալիայի ազգային
կրթութեան մասին: Այս անգամ մենք կը ցան-
կայինք զբաղվել փոքր ինչ Ֆրանսիայի ազգա-
յին կրթութեամբ: Համաշխարհային հանդէսը
ինչով զբաղուելու առիթ չէ տալիս... Ամեն
ինչ, մարդկային գիտութեան իւրաքանչիւր մի
ձիւղը ունէ մի ներկայացուցիչ իր համար: Ու-
րեմն ազգային կրթութիւնն էլ պիտի մի պա-
տուաւոր տեղ ունենար փարիզի հանդիսում: Եւ
նա ունէ, և այն մի շատ փառաւոր տեղ: Բայց
զուցէ ընթերցողին փոքր ինչ մութը երևայ, թէ
ինչպէս կարելի է աներկայացնել ազգային կր-
թութիւնը: Շատ հասարակ: Երևակայեցէք, դի-
ցուք, Բելգիան ցանկանում է ցոյց տալ թէ
ինչ դրութեան մէջ է իւր երկրի կրթութիւնը,
նա ուղարկել է փարիզի հանդէսը իր երկրի ու-
սումնարանների ամենալաւ խելացի և նպատա-
կայարմար համարուած շինութիւնների մօդել-
ները կամ նկարները, ցոյ: տալով, օրինակ, շի-
նութեան հարկերը, պատուհանների ձևերը, սե-
նեակների ընդհանուր մեծութիւնները, բակը,
պարտէզը և այլն: Հանդիսում նա ցոյց է տա-
լիս դպրոցների այն սեղանները, որոնք ընդուն-
ված են Բելգիայում, նա ցոյց է տալիս իր եր-
կրում ընդունված դասագրքերը, քարտեզները,
ուրեմն դորանով նաև ուսման միջոցները, նա
ցոյց է տալիս աշակերտների մի քանի տարուայ

աշխատանքները, տետրակները նոյն իսկ այն
ձևով ինչպէս նոյն գրութիւն են իրանց բոլոր սխա-
լներով և ուսուցչի գոյնաւոր մատիտով ու քա-
շած հաստ գծերով և այլն: Գեռ այդ բաւական
չէ. հարկաւոր էր սխառեմական կերպով ցոյց
տալ բոլոր դասատանների աշխատանքները,
որպէս զի քննողը նոյնպէս տեսնի թէ աշակեր-
տը տարեցտարի ինչ յառաջդիմութիւն է արել,
թէ արեւոք ուսուցչից ընդունած այս ինչ մե-
թոդը որքան է նպաստել աշակերտի թէ ուղղա-
գրութեանը և թէ մտաւոր զարգացման: *)

Երևակայեցէք միևնոյն ժամանակը, որ այդ
կենդանի վկայութիւնների հետ գտնում էք դուք
մի դիրք որ մեծ ջանքով և աշխատասիրութեամբ
խմբագրած ձեզ տալիս է ամենահարուստ և
թանկագին տեղեկութիւններ և այն թէլա-
կան (ստատիստական) տեղեկութիւններ այդ
երկրի, դպրոցների աշակերտների, ուսուցիչների,
տարեկան բաղդաւոր քննութիւն տուածների և
կտրուածների, վանաւորների և ծոյղերի, ուսում-
նարաններում հիւանդացածների, մեռածների հա-
մար և այլն այդպիսի մեկնութիւններ և այն
ժամանակ դուք հեշտօրինակ կարող էք երևա-
կայել, թէ համաշխարհային հանդէսը գիտու-
թեան որքան կարող է զարկ տալ, եթէ բոլոր
ազգութիւնները և տէրութիւնները միևնոյն խել-
քով և հասկացողութեամբ, վաճառով և ունիւղը-

*) Աւելորդ է այստեղ ասել մինչև անգամ,
որ այս և միւս մեկնութիւններով կը ցանկայի
մեր դպրոցների տեսակների և հոգեբանականու-
թիւնների ուղարկութիւնը դարձնել այս հանգա-
մանքի վրա. ցանկալի կը լինէր, որ իւրաքան-
չիւր տարի, իւրաքանչիւր դասատանի աշակեր-
տից մի տետրակ մտար ուսումնարանի արխիւում:
Գիտե՛ք ինչ մեծ ցանկ կը լինին 10, 20, 30,
աւելի տարից յետ այդ տետրակները մի որ և
իցէ մանկավարժի համար և կամ ինչ անգին վը-
կայութիւններ կը լինին սորա մի անձի համար,
որը կը ցանկար մեր ուսումնարանների պատ-
մութիւնը գրել:

րութեամբ կատարէին մի որ և իցէ տուած պը-
րօգրած հանդիսում ներկայացնելու համար: Դժ-
բաղտաբար համաշխարհային հանդէսները դեռ
լիակատար զարգացման աստիճանի վրա չեն և
զորանից է, որ մի տէրութեան բաժինը աւելի
լիակատար է, միւսը կիսատ է, իսկ միւսում
համարեա ոչինչ տեսնելու բան չկայ:

Եթէ մի յանդիմանութիւն պիտի անէինք մի
որ և իցէ ազգի, որը հարկաւոր ուղարկութիւն
չէ դարձրել ազգային, կրթութեան հանդի-
սի վերաբերութեամբ, մենք անկասկած նախ
Ֆրանսիային ցոյց կը տայինք: Որքան ցանկաւ
քրքրեցէք նորա ներկայացրած առարկաները և
ի վերջը դուք կզանք ոչինչ չհասկացած և
դուք կը լինէք eben so klug als wie zuvor,
ինչպէս որ Գիթթէն գեղեցիկ ասում է իր ֆա-
նատում: Իսկ այդ առարկաները, որոնց ես յի-
շեցի, ոչ այլ ինչ են, եթէ ոչ մի քանի գրքեր:
որոնցով դասատուութիւն են անում ուսումնա-
րաններում: Դա շատ թիչ է, եթէ չասենք թէ
ոչինչ է. ոչ պրօգրամներ, ոչ աշակերտների աշ-
խատանքներ...

Այնուամենայնիւ բացառութիւն կազմում են
մի երկու ազատ ուսումնարաններ, բայց որոնք
բաւական չեն մի հաստատ զաղափար տալու
Ֆրանսիայի ազգային ուսման վրա: Այնուամե-
նայնիւ, այդտեղ մի հատ հաստ գիրք կայ, որը
ստիպում է իր վրա մի առանձին ուղարկութիւն
դարձնել, նորա վերանգիրն է. Statistique de
l'Enseignement secondaire en 1876. *) Այդ գիրքը
սկսվում է լուսաւորութեան միջոցով Բարդուի
րապորտով հանրապետութեան նախագահին:

*) Որը մեզ ծանօթացնում է Ֆրանսիայի 1876
թ. երկրորդական ուսման ստատիստիկի հետ:
երկրորդական ուսումնարաններն են Ֆրանսիա-
յում նոքա, որոնց մեղանում միջնակարգ ենք
անուանում, ուրեմն գիմնազիւններ, լիցէներ և
այլն:

Այդ գիրքը ընդունելով իբրև մեր առաջնորդ
մենք կը ներկայացնենք ընթերցողին Ֆրանսիայի
միջնակարգ ուսման դրութիւնը:

Այդ ստատիստիկը ևս առաւել թանկացին է,
որ նա ամբողջ տարուայ (1865—76) հաշիւ է
ըստ իր ձևին երրորդն է Ֆրանսիայում Առա-
ջին անգամ այդպիսի մի հաշիւ լոյս տեսաւ
1843 թւին վաղուցուայ միջոցով Վիլլմէնի օ-
րով երկրորդը՝ 1865-ին Գիւրիւսի (Dury) աշխա-
տութեամբ, երրորդը՝ միջոցով Բարդուի վաճառով
այս տարի, որը, ինչպէս որ վերը յիշեցի, պա-
րունակում է ամբողջ տարւ տարուայ չըլանք:

Այդ գիրքը զբաղվում է ընդհանրապէս լիցե-
ներով և կոլեժներով թէ ուսումնական և թէ
Ֆինանսական կէտերից, աշակերտների թիւով,
զիւցիլպիւնով և այլն: Առանձին ուղարկութիւն
է դարձրած Ecole normale superieure և Ecole
normale de Cluny և այսպէս անուանած ազատ
դպրոցների վրա:

Ինչ է դուք զալիս այդ հաշիւից: Այն որ
այս տարւ տարում զգալի առաջադիմութիւն
կեղած է. 1865 թւին Ֆրանսիան ունէր 77 լի-
ցէյ, իսկ այժմ նա ունէ 86, ուրեմն 11 լիցէյ
աւելացել է, չը հաշւած այն ժամանակից ի վեր
Մեցի, Ստրասբուրգի և Լյովմարի կորուստից: Լի-
ցէյների և կոմմունալ (ծիսական) կոլեժների ա-
շակերտների թիւը աւելացել է 13 հազարով:
Նիւթական մասը առաջուանից աւելի լաւացրած
է ապահոված է, ուսուցիչների դրութիւնը նկա-
տելի կերպով բարւոքած է, ուսման պրօգրա-
մները լայնացրած են, պրօգրամների մէջ մտցրած
է այսպէս անուանեալ երկրորդական մասնագի-
տական ուսումն պատերազմից յետ մասնաւոր
պատմութեան, աշխարհագրութեան *) և կեն-

*) Ընթերցողին գուցէ անյայտ չը լինի, թէ
Ֆրանսիայից առհասարակ որքան տգէտ են այլ
ազգերի պատմութեան, լեզուների և մասնաւոր
աշխարհագրութեան մէջ: Ֆրանսիայից միայն

OF E8N38

1879 թ. Համար.

УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ИМУЩЕСТВАМИ Тифлисской Губерніи объявляетъ жителямъ гор. Тифлиса, имѣющимъ дома и сады на бывшихъ церковныхъ, нынѣ казенныхъ, земляхъ, что по Высочайшему повелѣнію послѣдовавшему 20 Декабря 1870 года и положенію бывшаго совѣта Главнаго Управленія Намѣстника Кавказскаго, состоявшемуся 15 Марта 1873 г. разрѣшено бывшія церковныя, нынѣ Казенныя, земли въ гор. Тифлисѣ и предмѣстіяхъ, онаго, занятыя домами и садами частныхъ лицъ, продать владѣльцамъ домовъ и садовъ либо по капитализаціи нынѣ платимаго ими за землю оброка, либо по оцѣнкѣ самой земли. Срокъ для выкупа этихъ земель на установленныхъ правилами основаніяхъ шести мѣсячный. При не выкупѣ же владѣльцами, со дня сего объявленія, въ назначенный срокъ занятыхъ домами и садами ихъ участковъ земель, будетъ сдѣлано распоряженіе о переоцѣнкѣ этихъ участковъ и обобложеніи ихъ оброкомъ въ казну согласно новой оцѣнкѣ.

Ծախսվում է ՄԷԿ ՄԵԾ ԵՐԿԱԹԻ ԱՐԿԳ, (կասա)
փողը համար: Գնի համար կարել է տեղեկա-
նալ Կաթժողկնքերի եկեղեցու դիմաց Մեղիք-
նուբարովի տանը:

Մասնակի տակից ղուերս եկաւ և վաճառվում է ԿԱՄՍԱՐ ՏԵՐ-ԴԱՒԹԱՆՆԵՐԻ ՄՐՈՇԿՈԷ ՇԼՈ-
ԲՈ—ՍԱԶԲԵՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱԳԻՐԳ ռուսներէն լե-
զուի հայ շարդոցներին համար, երկրորդ տպա-
գրութիւն, նորանոր յօդուածներով և փոփոխու-
թիւններով լրացրած: Այս գիրքը Վաճութեանը
պ. թիւնով: Կըրատուից ընդունված է Վրաս-
տանի և Ռմբէթիք ժիճակի ճայոց բոլոր խեա-
կան ռուսացաբաններում: Սա ընդունված է
նոյնպէս Կովկասի և միւս թիւերի ռուսացա-
բաններին շատերում: Վաճառվում է Թիֆլիսում
ԿԵՆՏՐՈՆԵԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՍԻՍ-
ՆՈՅՈՒՄ. կարող են ստանալ և աշխատա-
սիրողից պ. Արապեանցներին խանութում, Կու-
րու կամարձի վրա, գինն է 40 կոպէկ: Գումա-
րով առնողներին զիջումն կը լինի: շանապարհի
ծախար առնողներին պրաւ է:

ԹԻՅԼ ԽՍԻ ԳԱՂԱՔԱՅԻՆ ՎԱՐՈՈԻԹԻՒՆԸ

այստու՛մ է կրպակների, իշխանների և ու-
եստի խանութներ պահո՞ղիներին, որ նոքա
արտաւոր են վերանորոգել ներկայ հո-
ւմերի ընթացքում իրանց աւետարական
ընթերցի վկայականները, նախագահ դեպքում
անց հիմնարկութիւնները կը վակիկն կը
ակալային հիմնարկութիւնների կանոնադրու-
եան 17, 18 և 58-դ յօդուածների հի-
ան վրա

1-2

Յանտրառում է հայտնաբերվում մի ԲՆԱԿԱՐԱՆ, որ
գտնվում է Իրակլիելի փողոցի վրա, Բա-
տումովի անունը երկրորդ յարկում: 7 մանր
սենեակներ, խոհանոց և ծառաների սենեակ:
Պարոնների մասին կարելի է իմանալ ԿՈՆ-
ՍՏԱՆՏԻՆԻ ԿՐՈՒԶԻՆՈՎՅԱՆ, ՈՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ Է
ՆՈՅՆ ՏԱՆ ներքին յարկում:

(ՀԱՆՔԻՑ), ՈՐ ԳՏԵՎՈՒՄ Է ԶԷԼՈՒԹԱՆԻ ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԻ ԿՈՒՐՍԷՔԱ

ԳԻՒՂՈՒՄ

ԸՆԿ. ՆԷՅՄԸՆ—ՀԷՆՏԻՆԳ

Ծախում է Շէհնհեթի ՊԱՎԻԼԻՍՆՈՒՄ ՄԵՐ ԲԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄ
ՄԻԱՍԻՆ ԱՄՈՂԶ ՎԱԳՈՆՆԵՐՈՎ ԵՐԿԱԹՈՒՂՈՒ ԿԱՅԱՐԱՆՑ ԳՈՒ-
ԴԸ 25 ԿՈՊ., ԻՍԿ ՓՈԲՐ ՔՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԿԱՐԵԼԻ Ե ԳՆԵԼ ՔԱՂԱՔԻ
ՄԷՋ ԳՏԵՎՈՂ ՊԱՀԵՍՏԻՑ ԳՈՒԻԴ 28 ԿՈՊԵԿՈՎ:

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎ ԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ

(ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ ԴԱԼԼԵՐԵՈՒՄ)

Վաճառվում են Բերլինի կոնդրէսին ներկայացած հայ-պատգամաւորների լրատնկար պատկերները՝

1. ԽՐԻՍՏԱՆԻ ՀԱՅՐԻԿ *ՄԵԶ* ղերքով (կարխեանայ) 60 Կ.
 2. ԽՐԻՏՆԻ ՆԱՐԷԷՑ *Ժողք* ղերքով (վեղեանայ) 30 .
 3. ԽՈՒՄԲ *վերայիշեաների իրանց քարտուղյաներով* 60 .
- Օտար քաղաքներին գումարով ղնողներին 50 և 25 Կ. իւրաքանչիւրը:

1-3

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎ ԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ

(ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ ԳԱԼԼԵՐԷՈՒՄ)

Վաճառվում են հետևեալ հայերէն գրքերը՝

р. 4

1. Ն. Տէր-Ղևոնդեան՝ Մայրենի լեզու. ա. տարի վեցերորդ տիպ. — 35
 2. " " " բ. տարի չորրորդ տիպ. — 40
 3. " " " գ. և դ. ա. երկր. տիպ. — 70
 4. Ղ. Աղայեանց՝ Ուսումնի Մայրենի լեզուի, երրորդ տիպ. — 15
 5. Տէր-Ստեփանեանի՝ Աղբուրք քրիստոնեական հաւատոյ. — 50
 6. Գ. արքեպ. Ալվազեան՝ Նախակրթման գրաբար լեզուի մ. ա. հիմներորդ տիպ. — 40
 7. Տէր-Ռաթեանց՝ Русское Слово — 35
 8. Արովեանց՝ Հայոց պատմութիւն երկրորդ տիպ. — 60
 9. Հատընտիր ընթերցուածքի ք մատենագրաց նախնեաց՝ հանրերձ ծանօթութեամբք Վիէննա Թռռնեան՝ 1 —
 10. Թորոս Լեոնի պատմական վէպ արգ. կոնքիցի 1 —
- Այս օրերս կը տասնմանք Վեհեօտիկց Առնաճառ բառարաններ, Հայաստանի քարտէզներ և ընտիր մատենագիրների աշխատութիւններից յատրոյ

ՀԱՅՏԵՐԵՐԻ ԴԻՆԱՐՈՒՄԸ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ց Ո Ց Ց

ԹԻՖԼԻՍ, 1878

ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
(Հոկտեմբերի 26-ին)

Ոսկին (պորտուգալացի)	8
Հին 92 պր. Ժ. արծ. 1000 ժ.	1550
Հին 20 Կ. 72 պր. 1000 ղ	1260
Վաղրիշի 50% առաջի փոխառնութեան տոմ. 100 Ե	233
Երկրորդ 5% վաղրիշի Ե	229
Մարտիկի կուրսը 25 1/2	100
Լոնդոնի կուրսը Օգոստայի վրայ	10
Վենայի կուրսը ամէ 121 Գ.	100
Գաւրեթի բարաթը	5
Առևտրական բանկի ակցիան 200 Ժ.	315
Փոթի թիֆլիսեան երկաթուղու ակցիան 125 Ժ.	102
Շաքարը բրոցի	7
Միս տեսակը	7
Նալբարապը	6
Մարաղի	6
Մարսը վարած	11
Բամբակը կրկնու Ս.	7
Մերկայի սերմը	7
Միս տեսակը Ֆին սերմը	7
Բուրդը թուրքի	7
Բարաթի	7
Ալիւր Երազայու	7
Կարմին	7
Մամբրաճարայի (creap.)	12
Մետաղա Նուրիայ	210
Կարմիր Նուրիայ (բոմ.)	140
Ֆրիգոնը (լաւը) Ազուլայ	45
Ֆրիգոնը (լաւը) Ազուլայ	55
Կոֆէն Ժոյօի	27
Ժամրի	22
Մարմարի	18

ՀԵՌԱԳԻՐ

Բ.	Կ.
Կոֆիան և Անգրիֆիան քաղաքները	1
Խառնութեան	2
Առևտրի	3
Անգլիոյ	4
Գերմանիոյ	2
Ֆրանսիոյ	3

ԱՆԻՐԿՆՈՎ ԿԱՍՆԱՆ ՄԱՆԿԱՐԱՅԱԿԱՆ ԳՊՐՈՑ
(Վերայի վրա № 32)

ՓՈԹԻ-ԹԻՖԼԻՍԵԱՆ ԿԵԿԱ-ԹՈՂԻ

Թիֆլիսից մինչև Գոթի (ճանապարհորդների գնացքը) 9 ժամին 21 րոպէ անաւօտեան մինչև Միխայիլովո (նաւու գնացքը) երեկոյեան 5 ժամ. 18 րոպէ:

ԿԵԿԱ-ԹՈՂ.	Երեկոյեան
Թիֆլիսից	9. 21
Գոթի	11. 58
Միխայիլովո	1. 29
Բիւն	6. 47
Թոթի	9. 40

ԿԵԿԱ-ԹՈՂ.	Երեկոյեան
Փոթիից	9. 13
Բիւն	12. 13
Միխայիլովո	5. 39
Գոթի	7. 5
Թիֆլիս	9. 31

Թիֆլիս գալիս է առաջին գրանացքը երեկոյեան 9 ժ. 31 ր. երկրորդը առաւօտեան 7 ժ. 56 ր.

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ց Ո Ց Ց

Արտ.	Կ.	Արտ.	Կ.
Մցիւնթ	90	68	38
Դոթի	3. 20	2. 40	1. 33
Սուրամ	5. 22	3. 92	2. 18
Բիւն	9.	6. 75	3. 75
Փոթի	13. 4	9. 75	5. 42

ՓՈՍՏ

Ամեն տեսակ թէ նամակներ, թէ լրագիրներ և թէ ծանր փոստ ամեն տեղ ուղարկելու, ընդունվում են ամեն օր, առաւօտեան 8 ժամից մինչև 1 և կէսօրից յետոյ 3 ժամից մինչև 7: Իսկ կիրակի օրերը հասարակ նամակներ մինչև 10 ժամ առաւօտեան և 3—7 երեկոյեան:

Թ. Ե.